

Strategi för Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete 2022 - 2025

Internationellt utvecklingssamarbete en del av Riksrevisionen

Riksdagens fastställda mål för det internationella utvecklingssamarbetet är att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Riksrevisionen har en viktig roll i det svenska utvecklingssamarbetet och det är en del av myndighetens kärnuppgifter. Riksrevisionen har en instruktionsgiven uppgift att "...bedriva internationellt utvecklingssamarbete i enlighet med vad riksdagen har beslutat. Inriktningen av det internationella utvecklingssamarbetet ska beslutas av Riksrevisionen efter samråd med Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)".

Vi bidrar till att i utvecklingsländer stärka nationella revisionsorgans kapacitet och förmåga att bedriva revision enligt internationellt överenskomna principer, standarder och riktlinjer. Strategin för Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete anger mål och inriktning och identifierar prioriteringar för verksamheten. Strategin gäller under perioden 2022–2025 och ses över årligen då tidsperioden flyttas fram ett år. Den omfattar de medel som årligen anvisas av riksdagen till anslaget 1:5 Riksrevisionen inom ramen för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Medlen ska användas i överensstämmelse med OECD:s biståndskommittés (DAC) definition av bistånd och inom ramen för målen för svensk biståndspolitik.

Figur 1. Strategin i ett nationellt och internationellt perspektiv

Rättighetsperspektivet och Agenda 2030 sätter kontexten

Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete ska, i likhet med andra delar av det svenska utvecklingssamarbetet, ta sin utgångspunkt i och präglas av ett rättighets- och fattigdomsperspektiv. Rättighetsperspektivet innebär att de mänskliga rättigheterna och demokrati ska ses som grundläggande för utveckling.

Agenda 2030 och FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling är universella, odelbara och integrerar de tre dimensionerna av hållbar utveckling – social, ekonomisk och miljömässig. För att genomföra Agenda 2030 krävs ny kunskap och nya arbetsformer. Agenda 2030 tydliggör vikten av att alla delar av samhället, inklusive offentliga institutioner, är engagerade och tar ett gemensamt ansvar för framtiden. I enlighet med politiken för global utveckling är biståndet ett av flera politikområden som ska bidra till Agenda 2030.

Väl fungerande offentliga institutioner, med verksamhet som bygger på rättsstatsprincipen, är en förutsättning för en grundläggande samhällsservice utan korruption. Den offentliga förvaltningen behöver också vara transparent och effektiv för att bidra till hållbar fred och förebygga våldsamma konflikter, inte minst i sviktande och konfliktdrabbade länder. Kapacitet på olika nivåer är en förutsättning för att kunna möta aktuella utvecklingsutmaningar och uppnå de globala målen för hållbar utveckling.

Mål 16 i Agenda 2030 syftar till att främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, att skapa rättvisa för alla och att bygga upp effektiva och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer i samhället – lokalt och centralt. Framför allt bidrar vår verksamhet till delmål 16.5 och 16.6

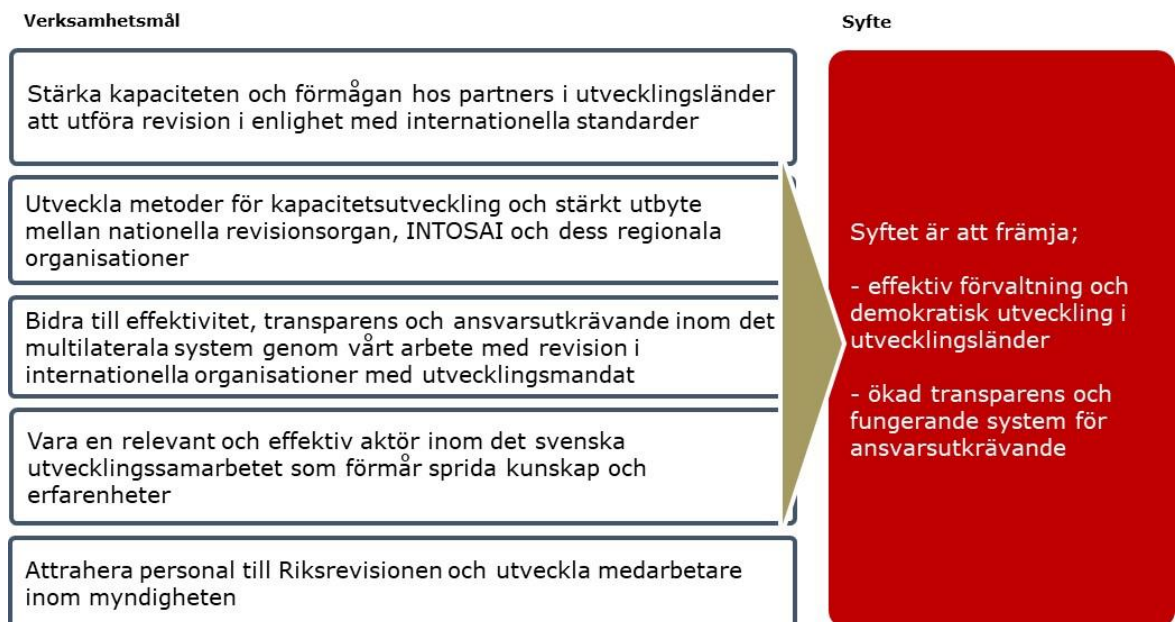
Mål 17 syftar till att stärka genomförandemedel och partnerskap för hållbar utveckling. Framför allt bidrar vår verksamhet till delmål 17.1 och 17.6.

Figur 2. Delmål i Agenda 2030 som länkar till vårt arbete

- *Delmål 16.5 Bekämpa korruption och mutor: Väsentligt minska alla former av korruption och mutor.*
- *Delmål 16.6 Bygg effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner. Bygga upp effektiva och transparenta institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.*
- *Delmål 17.1 Öka inhemsk kapacitet för skatte- och andra intäkter. Stärka den inhemska resursmobiliseringen, inklusive genom internationellt stöd till utvecklingsländerna, för att förbättra den inhemska kapaciteten att ta upp skatter och andra intäkter.*
- *Delmål 17.16 Stärk det globala partnerskapet för hållbar utveckling. Stärka det globala partnerskapet för hållbar utveckling och komplettera det med partnerskap mellan flera parter som mobiliserar och utbyter kunskap, expertis, teknik och finansiella resurser, för att bidra till att målen för hållbar utveckling nås i alla länder, i synnerhet utvecklingsländer.*

Syftet är att främja en effektiv förvaltning och demokratisk utveckling. Mot bakgrund av ovanstående kontext och perspektiv är det övergripande syftet med Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete att främja en effektiv förvaltning och demokratisk utveckling i utvecklingsländer. Verksamheten ska också bidra till ökad transparens och fungerande system för ansvarsutkrävande. Det främjar den enskilde medborgarens möjligheter att göra sin röst hörd och bidrar samtidigt till att motverka korruption och oegentligheter. Syfte och verksamhetsmål med Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete framgår av bilden nedan:

Figur 3. Verksamhetsmål och syfte

Vi har identifierat en rad prioriteringar för 2022–2025

Riksrevisionens första prioritering är att fullfölja pågående projekt i enlighet med undertecknade samförståndsavtal och motsvarande. Vi identifierar dessutom följande prioriteringar för att nå de uppsatta målen under strategiperioden.

Tabell 1. Prioriteringar 2022–2025

Prioriteringar 2022–2025
Fortsätta bedriva samarbeten med hög kvalitet. Vi ska:
- fortsätta bedriva våra internationella samarbetsprojekt, med hög kvalitet och med syfte att stärka revisionskapaciteten i våra samarbetsländer

-
- föra in lärdomar från våra samarbetsprojekt genom att strukturera utbytet av kunskap och erfarenheter mellan medarbetare i det internationella utvecklingssamarbetet och myndighetens övriga verksamhet
 - leda arbetet i INTOSAI:s arbetsgrupp för revision i bräckliga stater (ACCC) där vi skapar forum för erfarenhetsutbyte för revisionsmyndigheterna i de mest utsatta länderna, samt i arbetsgruppen för revisionsmyndigheters granskning av givarmedel där vi främjar en hållbar relation mellan revisionsmyndigheter och biståndsorganisationer. Detta inom ramen för vårt fortsatta åtagande som vice-ordförande i INTOSAI:s kapacitetsutvecklingskommitté¹, CBC
 - stärka förutsättningarna för Riksrevisionen att lägga anbud/ta sig an ett uppdrag som externrevisor i en multilateral organisation med utvecklingsmandat genom ökad omvärldsbevakning av det multilaterala systemet och fortsätta att bygga upp kompetens och en intern struktur för att stödja arbetet
 - stärka hållbarhetsperspektivet i Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete utifrån de tre aspekterna ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet
 - öka samverkan med andra svenska myndigheter som är engagerade i kapacitetsutveckling inom internationellt utvecklingssamarbete, liksom med andra relevanta utvecklingsaktörer exempelvis från det civila samhället
 - stärka samordning och kompetensstöd när vi deltar i EU-finansierade biståndsprojekt

Stärka resultatstyrningen och utvärdering i vår verksamhet. Vi ska:

- värdera myndighetens insatser i det internationella utvecklingssamarbetet för att säkra relevans och attraktivitet hos partners
- fortsätta utveckla redovisningen av resultat genom att i löpande rapportering och genomförda utvärderingar i högre grad fokusera på en systematisk analys av verksamhetens genomslag
- ta fram och utveckla redovisningen av resultat i kommande resultatrapporter till riksdagen (nästa september 2022)
- stärka kommunikationen om Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete i syfte att ge myndighetens medarbetare och externa intressenter en rättvisande bild av verksamheten, dess mål och resultat
- implementera utvärderingsstrategin i syfte att öka lärandet från genomförda utvärderingar

Utveckla metoder i våra internationella samarbetsprojekt. Vi ska:

- implementera fastställda kriterier för att pröva nya samarbeten och avsluta samarbetsprojekt
 - värdera metoder och innehåll för kapacitetsutveckling och löpande utveckla nya pedagogiska metoder som ska prövas och användas i samverkan med våra samarbetspartners
 - undersöka och utveckla nya och innovativa samarbetsformer, exempelvis digitala lösningar och verktyg i ljuset av rådande pandemi och med ambition att minska antalet fysiska missioner i framtiden och med hög kvalitet möta våra samarbetspartners behov
-

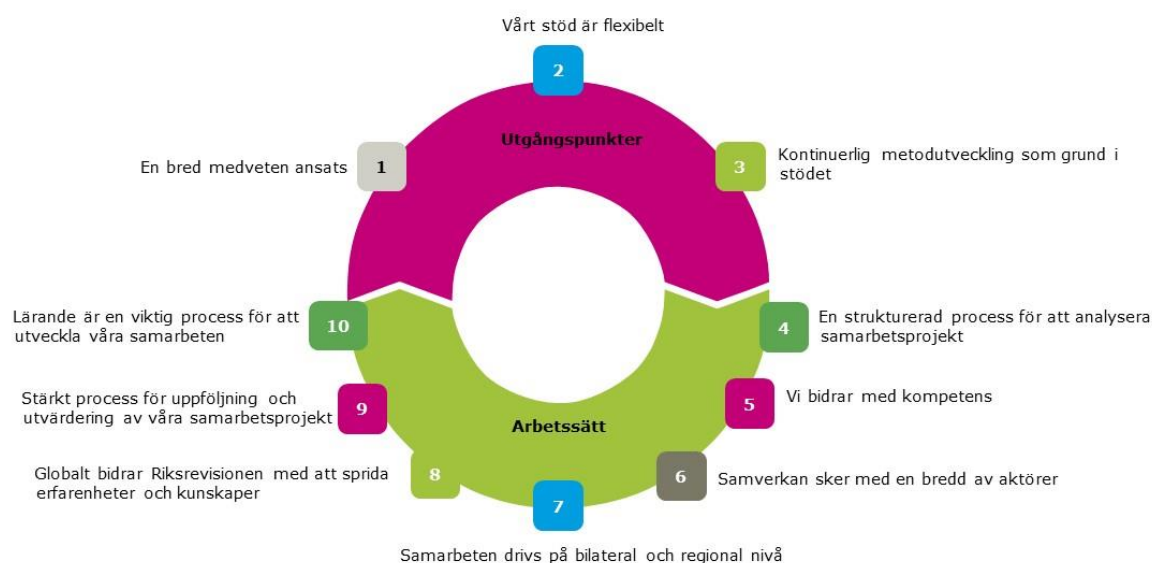
¹ INTOSAI Capacity Building Committee.

- öka fokus på kompetensutveckling av Riksrevisionens experter inom utvecklingssamarbetet
- säkerställa att Riksrevisionens internationella uppdrag nyttjas som en central del i att attrahera, utveckla och behålla personal. Det handlar om att bredda de internationella uppdragen och bland annat att förstärka erbjudandet om sekunderingar, tjänster för långtidsrådgivning och utbytestjänstgöring.

Utgångspunkter och arbetssätt

Följande avsnitt syftar till att beskriva *hur* Riksrevisionen arbetar för att nå uppsatta verksamhetsmål inom ramen för det internationella utvecklingssamarbetet, det vill säga våra utgångspunkter och arbetssätt. Våra utgångspunkter och arbetssätt relaterar således till samtliga verksamhetsmål.

Figur 4. Övergripande bild ansats och angreppssätt

En medveten bred ansats

1 Riksrevisionens insatser ska bidra till att främja institutionell utveckling inom offentlig revision i länderna där myndigheten verkar. Stödet ska stärka samarbetspartners kapacitet att planera, genomföra, kvalitetssäkra, rapportera, kommunicera och följa upp revision av offentlig verksamhet. Riksrevisionens samarbete omfattar därför ofta flera områden för att bidra till organisationens utveckling som helhet. Denna breda ansats är ett medvetet val.

Riksrevisionen har en omfattande meny där valet av insatser beror på var samarbetspartnern är i sin utveckling och vad den har för behov samt vilken kompetens Riksrevisionen kan tillhandahålla. Vår verksamhet ska öka vår samarbetspartners organisatoriska kapacitet och professionella kompetens i revisionsfrågor, den enskildes kapacitet att använda dessa färdigheter samt förmåga att koppla samman medarbetarnas kapacitet till en effektiv verksamhet. Riksrevisionen kan därför ge grundläggande utbildning i revisionsfrågor, vidareutbildning inom specialområden, stöd till att bygga upp kvalitetssäkring och kvalitetskontroll samt insatser inom ramen för att stärka organisationens kapacitet i områden som rör ledarskap, strategisk planering, kommunikation- och IT-utveckling och HR-frågor.

Målgruppen för insatserna varierar efter det behov som finns på respektive revisionsmyndighet, men inkluderar vanligen hela kedjan, från enskilda revisorer, teamledare och mellanchefer till myndighetsledning. För att säkerställa hållbara resultat, arbetar vi på om möjligt på alla nivåer hos våra samarbetspartners.

Riksrevisionen strävar efter att stärka revisionens roll och öka dess genomslagskraft. Det innebär stöd till revisionsmyndighetens arbete gentemot sina intressenter, framför allt parlament och regering, men även medierna, akademien och det civila samhället. I samtal med Sida och berörda utlandsmyndigheter påtalar också Riksrevisionen vikten av att ta upp revisionens roll och oberoende i deras politiska dialog i landet.

Vårt stöd är flexibelt

2 Utgångspunkten är att våra internationella samarbetspartner äger sin egen utveckling. Riksrevisionens bidrag ska således vara i linje med partners strategiska utvecklingsplan, nationella utvecklingsplan, internationella åtagande och annan för samarbetet relevant kontext. Samordning sker med andra partners och givare. Partners ägarskap och den gemensamma förmågan till anpassning och lärande bedöms vara kritiska framgångsfaktorer i våra samarbeten.

Riksrevisionens komparativa fördel ligger just i att vara en institutionell partner som arbetar myndighet till myndighet. Det innebär att Riksrevisionen är flexibel i sin ansats och går in i samarbeten med avsikten att vara en långsiktig partner.

Kontinuerlig metodutveckling som grund i stödet

3 Riksrevisionen tar till vara erfarenheter som gjorts inom vårt utvecklingssamarbete och utvecklar fortlöpande metoderna. En kontinuerlig kompetensutveckling hjälper organisationen och medarbetarna att utveckla sina färdigheter när det gäller att bidra till stärkt kapacitet inom sina expertområden.

Riksrevisionen har som ambition att kunna växla mellan olika pedagogiska metoder och har att kontinuerligt utveckla verktyg för att underlätta lärandet.

Coronapandemin påverkar fortsatt länder och organisationer över hela världen, inklusive Riksrevisionens samarbetspartners. Pandemin förväntas påverka Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete under överskådlig framtid eftersom vi inte kan arbeta på plats utan i stället erbjuder distansstöd. Den digitala utvecklingen har lett till nya former av kapacitetsutveckling, ibland i form av en blandning av fysisk och distansstöd, så kallad *blended learning*, självstudier i form av *e-learning*, och en kombination av lärarledd distansundervisning och självstudier. Coaching och seminarier kan också använda olika former. Den digitala omställningen kan också innebära att vi kan nå en större målgrupp än tidigare.

Förutsättningarna skiljer sig åt mellan länder och partners med vilka vi har samarbeten. Vi behöver därför fortsatt agera flexibelt och anpassa oss till kontexten för att möta våra partners behov på bästa sätt. Andra stödformer än kapacitetsutveckling ”peer-to-peer” kan därför vara aktuellt under denna period, exempelvis i form av finansiella bidrag för att stärka partnerens organisatoriska kapacitet och förmåga att bedriva revision.

Våra arbetssätt och metoder påverkas även av andra globala trender och samhällsförändringar. Riksrevisionen har tagit initiativ till att stärka hållbarhetsperspektivet på myndigheten för att minska vår miljöpåverkan, nyttja våra resurser på bästa sätt och värna en god arbetsmiljö för våra medarbetare. Denna ambition kommer även att avspeglas i vår internationella verksamhet, exempelvis i förändrade resmönster och att i större utsträckning använda digitala lösningar.

En strukturerad process för att analysera samarbetsprojekt

4 Riksrevisionen utgår från en strukturerad process för att analysera våra samarbetsprojekt och portfölj. I samband med att förutsättningar för nytt samarbete bedöms analyserar Riksrevisionen tre områden med ett tiotal tillhörande kriterier. Det första området handlar om den kontext i vilket samarbetet sker, den politiska och ekonomiska situationen samt relationen till övrigt utvecklingssamarbete. Det andra området rör revisionsmyndighetens interna kapacitet men också roll i samhället. Det tredje området behandlar ett potentiellt samarbete med revisionsmyndigheten, dess förutsättningar och förväntade resultat. Vi analyserar kriterierna sammanvägt och fattar därefter beslut om att ingå/inte ingå i ett nytt samarbete

En grundläggande förutsättning för analysen är att Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete utgår från en strategisk ansats för att verka där vi har störst

relevans och högst mervärde i förhållande till målen för det svenska utvecklingssamarbetet. Vi har till exemplet ökat fokus på fragila stater.

Vi bidrar med kompetens

5 Riksrevisionen skiljer sig från sedvanliga biståndsgivare och biståndsfinansierade konsulter genom att vara en institutionell partner som arbetar från myndighet till myndighet. Riksrevisionen bidrar huvudsakligen med egen personal som, inom ramen för ett flerårigt projekt, genomför kortare eller längre uppdrag. I enstaka fall ges också finansiella bidrag när dessa bedöms ändamålsenliga för att bidra till målen för samarbetet.

Samverkan sker med en bredd av aktörer

6 Riksrevisionen samarbetar och samverkar med en bredd av aktörer inom det internationella utvecklingssamarbetet för att genomföra vår verksamhet och nå våra mål. Kontakterna med bilaterala, regionala och globala samarbetspartners är frekventa och förekommer på olika nivåer, mellan riksrevisorer och mellan medarbetare.

Kontakterna med andra revisionsmyndigheter är en viktig del i verksamheten, liksom samordning med andra givare som EU, andra länders biståndsmyndigheter och internationella och multilaterala organisationer. Dessa kontakter sker dels på plats i de länder där Riksrevisionen verkar, dels genom myndighetens deltagande i globalt samarbete. Här ingår kontakter inom INTOSAI och med ett flertal givarorganisationer som verkar för ett utökat och bättre samordnat stöd till revisionsmyndigheter, bland annat genom INTOSAI-Givarsamarbetet.

Riksrevisionen samråder årligen, i enlighet med myndighetens instruktion, med Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) om inriktningen av Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete.

Riksrevisionen har också regelbundna kontakter med riksdagen, Utrikesdepartementet, utlandsmyndigheter, Sida och andra svenska myndigheter och intressenter. Deltagande i nätverk och motsvarande med andra svenska myndigheter som är aktiva inom utvecklingssamarbetet kommer att prioriteras. Syfte är då att dela information, kompetens och erfarenheter. Stärkt myndighetssamverkan kan vidare bidra till synergieffekter mellan närliggande insatser från olika myndigheter.

Samarbeten drivs på bilateral och regional nivå

7 Riksrevisionens utvecklingssamarbete har fokus på bilaterala och regionala ömsesidigt stärkande samarbeten med nationella revisionsmyndigheter i låg-

respektive medelinkomstländer. För att bidra till större uthållighet och bärkraft stödjer vi även regionala organisationer och nätverk i de regioner där vi är verksamma med bilaterala projekt. Vi har även möjlighet att engagera oss i EU-twinningprojekt som geografiskt kan kopplas till en region där vi är aktiva.

Utgångspunkten i våra bilaterala och regionala projekt är att stärkt kapacitet lägger grunden för varaktiga resultat som går bortom utvecklingssamarbetet. Håri ingår också exempelvis samspelet mellan den nationella revisionsmyndigheten och granskningsobjekt, parlament, civila samhället och media. Det kan också innebära att föra en dialog med svenska aktörer som Sida, Utrikesdepartementet och utlandsmyndigheterna för att lyfta revisionens roll och oberoende i den politiska dialogen i samarbetslandet. I de bilaterala och regionala projekten samarbetar vi också med riksdagen och använder tjänstemän och ledamöter i våra samarbetsprojekt, främst för att stärka förståelsen för revisionens roll i parlamenten.

Utöver insatser inom ramen för våra långsiktiga bilaterala och regionala samarbetsprojekt tar vi också emot delegationer från utvecklingsländer som besöker oss i syfte att lära sig mer om en oberoende revisionsmyndighets roll och mandat, antikorrupktion, stärkt parlamentarisk kontrollmakt, institutionsbyggande, kapacitetsutveckling eller andra frågor rörande demokratisk utveckling. Vi deltar också i exempelvis regionala initiativ, kommittéer och arbetsgrupper för att bidra till regional utveckling i syfte att stödja revisionsmyndigheter i utvecklingsländer.

Globalt bidrar Riksrevisionen med att sprida erfarenheter och kunskaper

8 Riksrevisionen har flera internationella åtaganden inom ramen för globalt utvecklingssamarbete. På samma sätt som våra regionala samarbetsprojekt stärker bärkraftigheten i den bilaterala verksamheten, främjar de globala initiativen kapacitetsutveckling på bred front, till nytta för både regioner och revisionsmyndigheter i utvecklingsländer. Riksrevisionen är, till exempel viceordförande och del av sekretariatsfunktionen i INTOSAI:s kapacitetsutvecklingskommitté (CBC). CBC utvecklar och faciliterar tillgång till arenor, metoder och information om kapacitetsutveckling för INTOSAI:s medlemmar och regioner. Verksamheten är inriktad mot professionalisering, verksamhetsutvärdering, integritetsfrågor och metoder och former för utvecklingssamarbete mellan revisionsmyndigheter. Kommitténs produkter, information och forum för diskussion är till stor nytta för både våra samarbetspartners och för Riksrevisionen.

Riksrevisionen är också engagerad i INTOSAI:s samarbete med det internationella givarsamfundet och stiftelsen INTOSAI Development Initiative (IDI), som på olika sätt

förbättrar eller ökar stödet till revisionsmyndigheter i utvecklingsländer, och samordnar givare.

Sverige är en av de största givarna av kärnstödsfinansiering till det multilaterala systemet, det vill säga icke öronmärkta bidrag till en organisations budget. Närmare 60 procent av Sveriges bistånd kanaliseras via internationella och multilaterala organisationer. Detta ger förutsägbarhet och flexibilitet, men ställer också stora krav på organisationernas förmåga att använda medlen på ett effektivt sätt. Riksrevisionen arbetar därför även kontinuerligt med att stärka kontakterna och relationerna med FN, Världsbanken och andra multilaterala och internationella organisationer som har ett utvecklingsmandat. Att vi tar revisionsuppdrag i internationella och multilaterala organisationer ingår därmed i vår roll som utvecklingsaktör.

Utvärdering är grund för utveckling

9 Uppföljning och utvärdering av verksamheten är ett viktigt verktyg i att styra, leda och utveckla våra projekt. För oss är det primära syftet med såväl uppföljning som utvärdering att skapa lärande inför en fortsatt projektperiod, inför eventuellt kommande samarbete, efter ett avslutat projekt och mellan projekten i Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete. En utvärdering av projektet ska utgöra underlag till beslut om en eventuell fortsättning av samarbetet. Ambitionen är att alla samarbetsprojekt ska utvärderas inom en fyraårsperiod.

Lärande är en viktig process för att utveckla våra samarbeten

10 Det är en sak att utvärdera verksamheten och en annan sak att lära av den utvärdering som genomförs. Riksrevisionen har därför ökat fokus på lärande utifrån vår uppföljning och utvärdering genom att etablera en tydlig process för detta. För att säkerställa lärande ska vi lägga stor vikt på att kommunicera och förankra de resultat och åtgärder som utvärderingar genererat, externt och internt. Lärandet från våra utvärderingar använder vi löpande i uppdateringen av vår strategi.